

Lagkrav på insatstider för räddningstjänst i Skandinavien

En sammanställning över lagkrav på insatstider för räddningstjänsten.

Capital District Fire and Rescue Service (SHS) och Iceland Construction Authority

Reykjavik, Island

3 augusti 2012

FÖRFATTARE

Jessica Blomqvist

jessicablomqvist@live.com

Frida Cesar

fridacesar@hotmail.com

Lina Lejonklou

lina@lejonklou.se

Sammanfattning

Denna rapport är en sammanställning av skandinaviska lagkrav på räddningstjänstens insatstid. Sammanställningen, som även innefattar en översikt över olika danska och svenska räddningstjänsters målsättning vad gäller insatstid, behandlar följande lagar och föreskrifter:

- *Bekendtgørelse om risikobaseret kommunalt redningsberedskab* (BEK, nr 765 af 03/08/2005)
- *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen* (FOR, 2002-06-26 nr 729)
- *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor*
- *Regelsamling för byggande, BBR 2012* (BBR19, 2011)

Lagkraven visar att det i Norge finns ett fastställt maximalt antal minuter från det att räddningstjänsten får larm till dess att de påbörjar en insats. Lagtexten specificerar en insatstid på 10 minuter i tätbebyggt område där stor risk för brandspridning finns. I övrigt är insatstiden 20 minuter inom tätbebyggt område och 30 minuter utanför. Sverige och Danmark har inget fastställt lagkrav på maximal insatstid. I Danmark anges en maximal anspänningstid på 5 minuter medan svensk lagstiftning säger att en insats skall påbörjas inom godtagbar tid, dock finns ett allmänt råd om vad som kan anses vara godtagbar tid.

En undersökning bland danska räddningstjänster visar att flertalet har en målsättning på 1 minuts anspänningstid och en utryckningstid på 10 minuter inom tätbebyggt område för heltidsstyrkor. Undersökningen bland svenska räddningstjänster visar att flertalet har en målsättning att nå 90 procent av befolkningen inom 10 minuter och samtlig befolkning inom 20 – 30 minuter.

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
1.1	Bakgrund	5
1.2	Syfte	5
1.3	Mål	5
1.4	Metod.....	5
2	Insattid	7
3	Förekommande insattid	9
3.1	Dansk räddningstjänst	9
3.2	Svensk räddningstjänst	10
4	Osäkerhetsanalys.....	13
5	Slutsats	15
	Litteraturförteckning	17
	Bilaga A – Korrespondens med svensk räddningstjänst	I
	A.1 Räddningstjänsten Falkenberg.....	I
	A.2 Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö.....	II
	A.3 Räddningstjänsten Storgöteborg	I
	A.4 Räddningstjänsten Syd	III
	A.5 Räddningstjänsten Varberg	I
	A.6 Storstockholms brandförsvaret.....	I

1 Inledning

I följande kapitel presenteras bakgrund, syfte, mål och metod för sammanställningen.

1.1 Bakgrund

Räddningstjänsten i Skandinavien anses i dagsläget vara välutvecklade och används många gånger som underlag vid utveckling av lagstiftning för den isländska räddningstjänsten. För att underlätta detta arbete har en begäran om en skandinavisk sammanställning, gällande insatstid, framförts av Capital District Fire and Rescue Service, Reykjavik, och Iceland Construction Authority.

1.2 Syfte

Syftet är att undersöka och sammanställa de lagkrav som finns i de skandinaviska länderna, det vill säga i Danmark, Norge och Sverige, med avseende på insatstid för räddningstjänsten.

1.3 Mål

Målet med sammanställningen är att besvara frågeställningarna:

- Vad finns det för krav på anspänningstid och insatstid?
 - Varierar kraven beroende på faktorer som kommunstorlek, persontäthet, typ av insats etcetera?
 - Finns en uppdelning i insatstid, till exempel anspänningstid och utryckningstid?
- Om inga lagkrav finns, vilken målsättning har räddningstjänsten i så fall vad gäller insatstid?

1.4 Metod

Med utgångspunkt ur frågeställningarna inleddes arbetet med att studera följande svenska lagar:

- *Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor*
- *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor*
- *Regelsamling för byggande, BBR 2012 (BBR19, 2011)*

Flertalet räddningstjänster i Sverige kontaktades för att undersöka vilka riktlinjer de jobbar efter samt vilken målsättning de har vad gäller insatstid. Därefter studerades följande danska och norska lagar och föreskrifter:

- *Bekendtgørelse af beredskabsloven (LBK, nr 660 af 10/06/2009)*
- *Bekendtgørelse om risikobaseret kommunalt redningsberedskab (BEK, nr 765 af 03/08/2005)*
- *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (FOR, 2002-06-26 nr 729)*

Om inga lagkrav fanns kontaktades räddningstjänster i Danmark och Norge för att undersöka vilka målsättningar de har vad gäller insatstid. Resultatet sammanställdes i tabellformat med kommentarer och tillägg till de olika lagtexterna, om sådana fanns.

2 Insatstid

I tabell 1 presenteras de lagkrav som finns vad gäller insatstid för räddningstjänst i Danmark, Norge och Sverige. I tabell 1 går det att utläsa att varken Norge eller Sverige har, i lagkraven, någon uppdelning av insatstid i till exempel anspänningstid och uttryckningstid. Dansk lagstiftning, *Bekendtgørelse om risikobaseret kommunalt redningsberedskab* (BEK, nr 765 af 03/08/2005), specificerar endast den tid det får ta från dess att larmet inkommit tills dess att första styrkan lämnar stationen. Lagstiftningen i Norge, *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen* (FOR, 2002-06-26 nr 729), fastställer maximalt antal minuter det får ta från det att räddningstjänsten fått larm till dess att de påbörjar en insats. Enligt norsk lagstiftning beror tillåten insatstid både på larmets geografiska placering och på drabbad verksamhet. Sverige har inget sådant lagkrav utan svensk lagstiftning, *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor*, säger istället att en insats skall påbörjas inom godtagbar tid. Däremot finns i Sverige ett allmänt råd angående hur många minuter som kan anses vara godtagbar tid.

tabell 1. Lagstiftning gällande insatstid, samt eventuell definition av insatstid, för respektive skandinaviskt land.

Land	Insatstid	Lag	Kapitel, paragraf, avsnitt
Danmark	Det kommunale redningsberedskab skal kunne yde en forsvarlig indsats ved brand eller overhængende fare for brand, ved sammenstyrtningsulykker, togulykker, flyulykker til lands, skibsulykker ved kaj, naturkatastrofer og akutte uheld med farlige stoffer på landjorden, i søer, i vandløb samt i havne. Det kommunale redningsberedskab skal endvidere kunne modtage, indkvartere og forpleje evakuerede og andre nødstedte.	BEK nr 765 av 03/08/2005	1 kap. 1 §
	Førstedrykningen til et skadested skal afgå snarest, dog senest inden for 5 minutter efter alarmcentralens afgivelse af alarmen	BEK nr 765 av 03/08/2005	2 kap. 7 §
Norge	<i>Innsatstid:</i> Tiden fra innsatsstyrken er alarmert til den er i arbeid på skadestedet.	FOR 2002-06-26 nr 729	1 kap. 1-4 §
	Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/sykehjem mv., strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter.	FOR 2002-06-26 nr 729	4 kap. 4-8 §

	<p>Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.</p> <p>Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter. Innsats utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.</p>		
Sverige	<p>Med insatstid avses tiden från det att larm inkommit till räddningstjänsten och till dess att räddningsarbetet har påbörjats.</p> <p>Bedömningen av räddningstjänstens insatstid och insatsförmåga kan baseras på de kommunala handlingsprogram som upprättas enligt 3 kap. 8 § lagen om skydd mot olyckor (2003:778).</p>	BBR19, 2011	5:13, Allmänna råd
	<p>Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.</p>	SFS, 2003:778	1 kap. 3 §
	<p>Vid utrymning via fönster enligt 5:312 kan 10 minuter betraktas som normal insatstid. För friliggande flerfamiljshus i tre våningar är dock 20 minuters insatstid godtagbar.</p>	BBR19, 2011	5:3, Allmänna råd

3 Förekommande insatstid

Kapitel 2 *Insatstid* visar att det endast är den norska lagstiftningen, *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen* (FOR, 2002-06-26 nr 729), som har ett fastställt maximalt antal minuter vad gäller insatstid. Enligt den danska lagstiftningen, *Bekendtgørelse om risikobaseret kommunalt redningsberedskab* (BEK, nr 765 af 03/08/2005), och den svenska lagstiftningen, *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor*, är insatstiden målbaserad. I följande kapitel presenteras den målsättning, vad gäller insatstid, som olika danska respektive svenska räddningstjänster har.

3.1 Dansk räddningstjänst

I tabell 2 presenteras insatstid för danska räddningstjänster. Om någon räddningstjänst specificerat anspänningstid anges även den. Flertalet har en målsättning att nå tätbebyggt område inom 10 minuter med en anspänningstid på 1 minut för första utryckande heltidsstyrka. Uppgifterna i tabell 2 bygger på studier av danska kommuners risikobaserade dimensionering, RBD.

tabell 2. Insatstid för räddningstjänster i Danmark.

Dansk räddningstjänst	Insatstid
Aarhus brandvæsen	Inden for et minut er den vagthavende indsatsleder kørt fra Hovedbrandstationen. Det første udrykningstog afgår samtidig, hvis der køres fra Hovedbrandstationen i Ny Munkegade eller fra Falck på Trindsøvej. Det tredje slukningstog er bemanded af deltidsbrandfolk på vores station i Lystrup. Uanset hvor i byen det brænder, vil vi være fremme inden for 10 minutter, hvis det brænder i bebyggede områder, og inden for 15 minutter øvrige steder i kommunen (Aarhus Brandvæsen).
Københavns brandvæsen	Afgangstiden for beredskabet er under normale forhold fastsat til 1 minut. Det tilstræbes, at ingen responstid er længere end 10 minutter for første udrykningen (Københavns Brandvæsen, 2011).
Odense brandvæsen	Det er Odense Brandvæsens mål, at den gennemsnitlige afgangstid maksimalt er 1 minut for den fastestyrke, 5 minutter for tilkaldeberedskabet og 15 minutter for frivilligberedskabet (Odense Brandvæsen, 2011). Responstiden är 5-15 minuter (Odense Brandvæsen, 2011).
Roskilde brandvæsen	Stationen i Roskilde er døgnbemandet med 1 Holdleder og 3 brandmænd på 1. minut beredskab. Indsatsleder dækker Roskilde kommune og er ligeledes på 1. minut beredskab (Roskilde Brandvæsen).

Rudersdal	Første udrykning skal inden for 5 minutter kunne afsendes. Udrykningstiden fra modtagelse af alarm til udrykningen møder på et skadested, er for 97 % af udrykningerne beregnet til hhv. 9 minutter i tæt bebygget område og 11 minutter i spredt bebyggelse (Rudersdal Hørshol Brandvæsen).
------------------	---

3.2 Svensk räddningstjänst

I tabell 3 presenteras insatstid för svenska räddningstjänster. Om någon räddningstjänst specificerat anspänningstid anges även den. Flertalet har en målsättning att nå 90 procent av befolkningen inom 10 minuter och samtlig befolkning mellan 20 och 30 minuter. Uppgifterna i tabell 3 bygger på telefon- och mejlkorrespondens med räddningstjänster i Sverige samt studier av respektive kommuns handlingsprogram för räddningstjänst. Korrespondensen i sin helhet presenteras i Bilaga A – *Korrespondens med svensk räddningstjänst*.

tabell 3. Insatstid för räddningstjänster i Sverige.

Svensk räddningstjänst	Insatstid
Räddningstjänsten Falkenberg	10 minuter för 85 % av befolkningen. 30 minuter för 100 % av befolkningen ¹ .
Räddningstjänsten Gislaved - Gnosjö	10 minuter inom tätbebyggt område ² . Anspänningstid heltidsstyrka: 90 sekunder. Anspänningstid deltidstyrka: 6-10 minuter. Anspänningstid brandingenjör i beredskap: 90 sekunder (Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö, 2008).
Räddningstjänsten Jönköping	10 minuter inom tätbebyggt område. Jourhavande räddningschef (från larm till ledningscentral): 20 minuter. Anspänningstid heltidsstyrka: 90 sekunder. Anspänningstid deltidstyrka: 6 minuter (Stadsbyggnadsnämnden, 2012).
Räddningstjänsten Storgöteborg	10 minuter för 90 % av alla bostäder. 30 minuter för 100 % av det geografiska området (Räddningstjänsten Storgöteborg, 2011).
Räddningstjänsten Syd	10 minuter för 90 % av olyckorna. 20 minuter för 100 % av olyckorna ³ (Räddningstjänsten Syd, 2011).

¹ Jens Christiansson, Brandingenjör, Räddningstjänsten Falkenberg, mejlkorrespondens 2012-06-29.

² Anders Ögren, Insatsledare/Planerare, Räddningstjänsten Gislaved - Gnosjö, mejlkorrespondens 2012-07-07.

³ Ida Texell, Brandingenjör & Operativ chef, Räddningstjänsten Syd, telefonsamtal 2012-06-29.

Räddningstjänsten Varberg	10 minuter för 80 % av alla bostäder ⁴ .
Storstockholms Brandförsvaret	I dagsläget finns det ingen uttalad riktlinje avseende insatstider för Storstockholms brandförsvaret ^{5*} .

- * Storstockholms brandstationer placerades från början så att en skadeplats skulle nå inom 7 minuter i innerstaden och 10 minuter i förorterna. Dessa brandstationer har idag kvar sin geografiska placering trots att krav på insatstid inte finns⁵.

⁴ Bernt Karlsson, Brandinspektör, Räddningstjänsten Varberg, mejlkorrespondens 2012-07-16.

⁵ Magnus Wallin, Chef på Strategi- och utvecklingsavdelningen, och Håkan Ragell, Metodansvarig för rökdykning inom Storstockholms brandförsvaret, mejlkorrespondens 2012-07-09.

4 Osäkerhetsanalys

I sammanställningen har flertalet osäkerheter behandlats. Dessa osäkerheter kan delas in i följande områden:

- osäkerheter förenade med otillräckligt underlag
- osäkerheter förenade med antaganden
- osäkerheter förenade med indata

De osäkerheter som är förenade med otillräckligt underlag är framförallt att sammanställningen genomfördes under Skandinaviens semesterperiod, vilket i första hand medförde förseningar i projektet. Dessutom saknas fördjupade kunskaper om vilka föreskrifter och vägledningar som finns i Danmark och Norge vilket kan ha medfört att någon föreskrift inte blivit beaktad. Osäkerheten har hanterats genom att använda lagtexter verifierats med kontaktpersoner.

De osäkerheter som är förenade med antaganden och indata är framförallt språkliga och har behandlats med uppslagsverk för att kunna jämföra lagtexter. Dessutom har antaganden gjorts att de facktermerna har samma innebörd i de skandinaviska länderna.

5 Slutsats

De skandinaviska lagtexterna har stora likheter vad gäller räddningstjänstens insatstid. I Norge är insatstiden specificerad medan den i Danmark och Sverige är målbaserad. Danmark har dock specificerat en maximal anspänningstid.

Litteraturförteckning

Aarhus Brandvæsen. (u.d.). *Udrykningsforløb*. Hämtat från Aarhus Brandvæsen:

<http://www.aarhusbrandvaesen.dk/udrykningsforloeb.asp> den 17 07 2012

AFS. (2007:7). *Rök- och kemdykning*. Solna: Arbetsmiljöverket.

Arbeidstilsynet best nr 574. (2003). *Røyk- og kjemikaliedykking*. Oslo.

BBR19. (2011). *Regelsamling för byggande, BBR 2012*. Karlskrona: Boverket.

BEK. (nr 765 af 03/08/2005). *Bekendtgørelse om risikobaseret kommunalt redningsberedskab*.

Forsvarsministeriet.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. (2005). *Veiledning om røyk- og kjemikaliedykking*.

Tønsberg: Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

FOR. (2002-06-26 nr 729). *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen*. Norge:

Justis- og beredskapsdepartementet.

Københavns Brandvæsen. (2011). *Dimensioneringsplan*. København: Københavns Brandvæsen.

LBK. (nr 660 af 10/06/2009). *Bekendtgørelse af beredskabsloven*. Danmark: Forsvarsministeriet.

Odense Brandvæsen. (2011). *Risikobaseret dimensionering - analyse og anbefalinger til Odense*

Brandvæsens serviceniveau i Odense Kommune. Odense: Odense Brandvæsen.

Prop. (2002/03:119). *Reformerad räddningstjänstlagstiftning*. Stockholm: Regeringen.

Roskilde Brandvæsen. (u.d.). *Velkommen til Brand og Redning*. Hämtat från Roskilde Brandvæsen:

http://www.roskilde112.dk/user/?klub_id=2429&sport=0&hold=2610 den 17 07 2012

Rudersdal Hørshol Brandvæsen. (u.d.). *Dimensionering*. Hämtat från Rudersdal Hørshol Brandvæsen:

<http://www.rhbrand.dk/hvem-er-vi/hvem-er-vi4/> den 17 07 2012

Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö. (2008). *Handlingsprogram för räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor för Gislaveds och Gnosjö kommuner*. Gislaved: Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö.

Räddningstjänsten Storgöteborg. (2011). *Handlingsprogram 2011-2014*. Göteborg:

Förbundsfullmäktige.

Räddningstjänsten Syd. (2011). *Handlingsprogram 2012-2015, Skydd och förmåga Version 4.2*.

Malmö: Räddningstjänsten Syd.

SFS. (2003:789). *Förordning om skydd mot olyckor*. Stockholm: Elanders Gotab.

SFS. (2003:778). *Lag om skydd mot olyckor*. Stockholm: Elanders Gotab.

Stadsbyggnadsnämnden. (2012). *Operativa insatser – Delprogram till Handlingsprogram trygghet och säkerhet 2012-2014*. Jönköping: Jönköpings Kommun.

Bilaga A – Korrespondens med svensk räddningstjänst

I följande bilaga redovisas de telefonintervjuer och den mejlkorrespondens som genomförts med räddningstjänster i Sverige. Korrespondensen ligger till grund för uppgifter i tabell 3 och har även använts som underlag till flera projekt. De frågeställningar som räddningstjänsterna svarat på avser larm där rökdykarinsats förväntas och är:

1. Hur många man från varje station åker på larmet? Vilken arbetsfördelning har dessa?
2. Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete? Exempelvis om två eller tre man når olycksplatsen, vad har de för arbetsuppgifter? Finns det något de kan göra för att påbörja livräddning och släckinsats?
3. Vilka riktlinjer/mål har er räddningstjänst gällande insatstid?

A.1 Räddningstjänsten Falkenberg

Mejlkorrespondens, Jens Christiansson, Chef Förebyggande, 29 juni 2012.

E-post: Jens.Christiansson@falkenberg.se

Hej!

Tack för en bra BTR rapport. Arbetet med att åtgärda bristerna är i full gång.

Ang frågorna. En förutsättning för rökdykning är att det finns liv att rädda. Annars ska alltid alternativ släckmetod övervägas (än invändig släckning).

1. Det är mycket som styr hur många man som åker på ett larm, typ av verksamhet, omfattning på branden, risker, etc. Vid brand i byggnad (då det finns risk för att någon är kvar i byggnaden/lägenheten) åker minst 10 man. Vid rökdykning så behövs det ju en räddningsledare, en pumpskötare, en rökdykarledare och två rökdykare. Övrig personal utför arbete efter behov, ex en rökdykargrupp till, livräddning via utvändigt stege, utvändigt släckning, vattenförsörjning, mm, mm.

2. Ofta kommer en man första (insatsledare eller FIP, första insats person). Det de gör är att bli förbereda för ankommande styrkor med att göra OBBO (orientering bedömning beslut order). De kan även göra begränsade insatser genom att ex använda handbrandsläckare eller likvärdigt. Är de ett par stycken så kan de förbereda med att dra ut slangsystem, bryta upp dörr, mm.

3. Vi ska nå 85 % av befolkningen inom 10 minuter och alla inom 30 min.

Trevlig sommar!

Med vänlig hälsning,

Jens Christiansson

Chef Förebyggande

Räddningstjänsten

Direkt: 0346-88 56 14

Mobil: 070-630 81 88

Falkenbergs Kommun

311 80 Falkenberg

www.falkenberg.se/raddningstjansten

www.facebook.com/raddningstjanstenfalkenberg

A.2 Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö

Mejlkorrespondens, Anders Ögren, Insatsledare, 7 juli 2012.

E-post: anders.ogren@gislaved.se

Hej Jessica.

Här är allt bra semester har börjat för en del och vi andra får jobba några veckor till.

Vår räddningstjänst är uppbyggd med 7 stationer. En heltid Gislaved 1+1+3 + 2deltidar

4 stationer med 1+4 Smålandsstenar, Hestra, Gnosjö och Hillerstorp

2st stationer med 1+2 och skärsläckare Reftele och Burseryd. Någon av dessa åker på alla brand i byggnad, våra kommuner är delade på mitten för dessa. Ibland använder vi båda två.

Våra larm är uppbyggda i nivåer från n5, n10, n20 och n30 och det kommer ungefär så mycket folk/nivå.

Vi utgår från en mängd olika händelsetyper, som bestämmer omfattning och Nivå på utalarmeringen. SOS har vårt mandat att använda dessa fullt ut.

Vi använder förlarm och IL⁶ har även medhörning på inkommande samtal till SOS (så kallat 3 part. Den inringande kan höra operatören men inte mig, jag kan prata med operatören men inte med den inringande).

Våra kommuner är också indelade i zoner som bestämmer vilka styrkor som åker vart och när.

Vi har avtal med våra grannkommuner både inom läns och utomläns, som ligger med i våra planer för att närmsta styrka alltid skall larmas till "Greta"

Våra styrkor ligger på samma sätt i deras planer. Ekonomin är uppgjord på förhand, för att det inte skall bli strul efteråt.

⁶ Insatsledare

Insatsledare åker på alla typer av larm och från N20 åker även BI⁷ (som täcker Gislaved, Gnosjö och Värnamo) och en IL från Värnamo (för att ev. bilda s tab).

Vid ett larm där det är rd⁸ vi kan säga N10 lägenhet, då kommer ledningsenhet 1man, 2st räddningsenheter, höjdenhet eller vattenenhet 9man, en skärsläckarenhet 3 man.

Insatsen delas in så att IL är Räddningsledare, sedan delas arbetsuppgifterna mellan de andra. SL⁹ heltid kan vara skplch¹⁰, en rdl¹¹, 2rd, pumpskötare mm. Skärsläckaren har till uppgift att när de kommer fram, skall de (om inte RL¹² redan har arbetsuppgifter till dem) göra en OBBO och sedan komma till RL och berätta vad de kan göra för nytta.

Vid larm till de orter som har skärsläckare, kan de en påbörja yttresläckning och kylning av brandgaser utifrån.

Heltid har anspänning 90sek, deltidstyrkorna har 6min inställelse.

Vi skall vara på plats inom 10 min i tätbebyggt område.

Hoppas att detta är vad du ville veta. Annars kan du ringa mig 0371-82705

Ha det bäst Ö

=====

Anders Ögren

Insatsledare/Planering

Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö

Stegvägen 1

332 92 Gislaved

Tel: 0371-82 705

Fax: 0371-149 75

E-post: rkao@gislaved.se

raddningstjanst.gislaved.se/

facebook.com/rtjgg

⁷ Brandingenjör

⁸ Rökdykare

⁹ Styrkeledare

¹⁰ Skadeplatschef

¹¹ Rökdykarledare

¹² Räddningsledare

A.3 Räddningstjänsten Storgöteborg

Mejlkorrespondens, Svante Carlsson, Brandingenjör & Insatschef, 30 juni 2012.

E-post: svante.carlsson@rsgbg.se

Hej Frida och Island

Ser att du eftersöker svar ang operativ räddningstjänst bland annat i Göteborg

Ska försöka svara på dina frågor. Det mesta finns beskrivet i räddningstjänstens StorGöteborgs

Handlingsprogram.

Förslagsvis börjar du med att ladda ner handlingsprogrammet på www.rsgbg.se

i sökrutan (högra övre hörnet) anger du **Handlingsprogram** - för att sedan ladda ner det hos dig!

ALLMÄNT/BAKGRUND

Svaren bygger på din förutsättning: **larm där en rökdykarinsats förväntas utföras.**

(det finns flera Räddningsinsatser som utförs utan att arbetsmetoden rökdykning är aktuell (tex trafikolyckor, brand ute (mindre omfattning) etc)

- För att bland annat skapa bra arbetsmiljöförutsättningar vid arbetsmetoden Rökdykning består brandsläckande personalen i en räddningsenhet av 5 personer - 1 Befäl/Räddningsledare, 2 rökdykare, 1 rökdykledare och 1 pumpskötare.

(förutsättningar ges nationellt bland annat via Arbetsmiljöverkets föreskrifter se www.av.se, AFS 2007:07 Rök- och kemdykning)

- I Räddningstjänsten StorGöteborg (RSG) finns olika typer av Enheter
 - tex Räddningsenhet **R** (brandbil/släckbil) bestående av 5 man - .
 - tex Höjdenhet **H** (stegbil 30m) bestående av 2 man ,
 - Vattenenhet **V** (tankbil) bestående av 2 man
 - diverse specialenheter (se tabell 4:1 sid 31 i Handlingsprogrammet)

Vart dessa enheter finns placerade i vårt förbund kan du se i Handlingsprogrammet sid 34

- Vid inkommande larm larmas som standard en Räddningsenhet **R** (brandbil/släckbil). Vid uppenbara fall (där rökdykningen inte är aktuell) tex brand i en papperkorg utomhus eller brand i en myrstack kan en Vattenenhet - **V** med 2 man larmas
- Bemanningen på våra brandstationer i RSG är minst 5 man (aktuellt både på Heltid och Deltidsstationer)

På en del stationer har vi bemanning med ett befäl/styrkeledare och 6 man (kan bemanna en **R** och **H** alt **V** samtidigt vid larm)

Se tabell 4:2 sid 34 och tabell 4:3 sidan 36 - 37 i Handlingsprogrammet

SVAR

1. Hur många man från varje station åker på larmet? Vilken arbetsfördelning har dessa?

Vid förväntad räddningsinsats och rökdykning (normal riskmiljö) larmas **minst** en räddningsenhet (5 personer, (1 befäl/styrkeldeare, 2 rökdykare, 1rökdykarledare, pumpskötare)).

Vid mer omfattande rökdykarinsatser (hög riskmiljö) är larmas ytterligare enheter för att skapa reservrökdykargrupper och skyddsgrupper vid rökdykningen. Samt ytterligare enheter typ vattenenheter(säkert vatten) eller höjdenheter (utrymning).

För olika scenarios finns olika så kallade Larmplaner som beskriver hur resusupbyggnad kan ske tex Brand i publika lokaler, Brand i tunnel, Oljebrand etc. Här larmas flera enheter från olika stationer samtidigt.

Vid larmning av flera enheter larmas även ledningsfunktioner som utövar ledning vid skadeplatsen.

2. Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete?

Ex. Om två eller tre man når olycksplatsen, vad har de för arbetsuppgifter?

Finns det något de kan göra för att påbörja livräddning och släckinsats?

Normalt kommer en Räddningsenhet - **R** först till skadeplatsen.

Naturligtvis kan även en Höjdenhet -**H** eller en vattenenhet - **V** komma först - dock sällan förekommande.

Vid dessa situationer kan den personal som är först på plats göra följande:

- börja förbereda för rökdykarinsats (beslå vattenpost, rekognisera på plats angreppsväg, öppna vägbommar, lägga ut brandslang etc) eller
- påbörja släckning utifrån och in i byggnad via tex fönster eller
- starta evakuering med hjälp av stege etc eller
- mm

3. Vilka riktlinjer/mål har er räddningstjänst gällande insatstid?

Se Kapitel 4:1 - Beredskap - första stycket i Handlingsprogrammet (90% av alla bostäder kan nås av en första räddningsenhet inom 10 min)

Se Kapitel 5:1 - Resursernas dimensionering första stycket sidan 44 i Handlingsprogrammet

Se sista stycket sidan 46 och tolka kartan på 47 i Handlingsprogrammet

Se sista stycket sidan 53

TILL SIST

- En Nordisk sammanställning låter intressant - kanske kan Du delge en kopia av Ert resultat till oss

- Med förhoppning att texten kan vara begripligt och kompletterande till RSGs Handlingsprogram

Lycka Till

Vänliga Hälsningar

Svante Carlsson

Brandingenjör & Insatschef

031-335 26 00, 070-2889906

----- Brandvarnare räddar liv -----

Utvecklingsavdelningen, Insats och Beredskap

Räddningstjänsten Storgöteborg

Box 5204, 402 24 GÖTEBORG, tfn vx 031-335 26 00

Hemsida: <http://www.rsgbg.se>

A.4 Räddningstjänsten Syd

Telefonintervju, Ida Texell, Operativ Chef, 29 juni 2012.

Tel: +46 (0)46 540 46 84

E-post: ida.texell@rsyd.se

1. Följer bestämmelserna i AFS 2007:7. Det vill säga minst 4+1 för att påbörja rökdykning (1 arbetsledare, 1 rökdykarledare, 2 rökdykare & 1 pumpskötare).
Börjar med att larma den närmaste enheten för att sedan bygga på utifrån med mer resurser enligt fastlagda larmplaner.
Antalet personer som dras totalt är beroende på byggnad, verksamhet osv.
2. Åker ibland med en liten förststyrka med bemanningen 1+2 vars uppgift är att begränsa ärendet genom utvändigt släckning. De har även till uppgift att förbereda inför rökdykarinsats, göra riskvärdering samt andra förberedelser. De ska även informera ankommande styrkor. För mer ingående information se Räddningstjänst Syds SA-instruktioner för rökdykning
3. Använder sig av framkomsttid, vilket är samma som insatstid (från att larmet kommer tills de är på plats).
Ska nå 90 % av befolkningen inom 10 minuter
Ska nå 100 % av befolkningen inom 20 minuter
Har även som mål att inom 15 minuter från att insatsen påbörjats skall det negativa händelseförloppet vara brutet.

A.5 Räddningstjänsten Varberg

Mejlkorrespondens, Bernt Karlsson, Brandinspektör, 16 juli 2012.

E-post: bernt.karlsson@varberg.se

1. Hur många man från varje station åker på larmet? Vilken arbetsfördelning har dessa?

Beror på heltid eller deltidstation och typ av larm. Från varberg generellt:

- Litet larm: 1+4+IL (dvs. styrkeledare, brandmän, insatsledare)
- Stort larm: 2+8+IL (vid större händelser även BIB¹³ som RL) Nu ingår 1 deltid

2. Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete? Ex. Om två eller tre man når olycksplatsen, vad har de för arbetsuppgifter? Finns det något de kan göra för att påbörja livräddning och släckinsats?

I princip allt utom rökdykning kan göras. Ca. 80% av allt arbete kan utföras generellt sett.

3. Vilka riktlinjer/mål har er räddningstjänst gällande insatstid?

Har numera inga zoner för insatstid men målet är att 80% av befolkningen inom kommunen ska nås inom 10 minuter.

A.6 Storstockholms brandförsvaret

Mejlkorrespondens, Magnus Wallin, Chef på Strategi- och utvecklingsavdelningen, och Håkan Ragell, Metodansvarig för rökdykning inom SSBF, 9 juli 2012.

E-post: Magnus.Wallin@storstockholm.brand.se, hakan.ragell@ssbf.brand.se

Hej Frida!

Här kommer svar på dina frågeställningar från Storstockholms brandförsvaret (SSBF). Vi som svarar heter Håkan Ragell och Magnus Wallin. Håkan är metodansvarige för rökdykning inom SSBF och du får gärna höra av dig till honom om du har några fler frågeställningar eller bara vill att vi förtydligar några av svaren.

Då du skriver att ni endast är intresserade av larm där en rökdykarinsats förväntas utföras väljer vi att utgå från scenariot lägenhetsbrand/villabrand när vi besvarar frågeställningarna.

1. Hur många man från varje station åker på larmet? Vilken arbetsfördelning har dessa?

Bemanningen på SSBF:s heltidsbrandstationer varierar från 1+1+6 (1BM, brandmästare +1Bf, brandförman +6Bm, brandman) till 1+5 (1BM + 5Bm). Bemanningen varierar p.g.a. specialfunktioner, men något förenklat har innerstadsstationerna bemanningen 1+1+5 och förortstationerna bemanningen 1+5. Våra två deltidstationer har bemanningen 1+4.

¹³ Brandingenjör i beredskap

Vid indikation på lägenhets-/villabrand larmas som regel styrkorna från de två närmsta stationerna till platsen. Den första styrkan påbörjar oftast, om möjligt och utifrån en riskbedömning, en invändig släckinsats via rökdykning. Rollfördelningen är vanligtvis ett rökdykarpar, en rökdykarledare, en pumpskötare, en som kan resa stege/hävare (för kontroll eller förberedelse till utrymning) och ett befäl (BM). Nästa räddningsstyrka som anländer får arbetsuppgiften att utifrån behov och räddningsledarens bedömning förstärka baspunkten med två rökdykare och/eller kontrollera trapphuset och/eller att försöka hindra utvärdig brandspridning. Den andra anländande styrkan kan även få uppgiften att påbörja rökdykning via en andra inträngningsväg.

2. Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete? Ex. Om två eller tre man når olycksplatsen, vad har de för arbetsuppgifter? Finns det något de kan göra för att påbörja livräddning och släckinsats?

SSBF har två mindre räddningsstyrkor med bemanningen 1+2. På en av deltidsstationerna finns även en FIP (förstainsatsperson) som åker direkt till skadeplats. Då SSBF:s geografiska område är relativt väl täckt av brandstationer, jämfört med en del andra regioner i Sverige, uppstår normalt sett mycket sällan situationen där en mindre räddningsstyrka måste verka ensamma en längre tid. En av de två mindre räddningsstyrkorna är även belägen i centrala Stockholm, där avståndet mellan resurserna är som lägst. Eventuellt kan en mindre räddningsstyrka i Vaxholm behöva verka ensamma i drygt tio minuter, men normalt inte längre tid än så.

När en mindre räddningsstyrka anländer först till en lägenhets-/villabrand är det deras uppgift att rekognosera och göra en första bedömning av läget. Först bedöms givetvis behovet och möjligheten till en eventuell livräddande insats eller första hjälpen. Om detta behov ej föreligger påbörjas om möjligt släckinsats, dock ej genom invändig rökdykning. De kan även förbereda för kommande styrkor t.ex. genom brytning av dörr, slangdragning etc. När andra räddningsstyrka anlärt (vanligtvis inom mycket kort tid i SSBF:s område) kan den mindre räddningsstyrkan utgöra en fristående rökdykargrupp i den fortsatta insatsen, alternativt tilldelas andra uppgifter.

3. Vilka riktlinjer/mål har er räddningstjänst gällande insatstid?

Den geografiska placeringen av SSBF:s brandstationer bygger från början på principen att en skadeplats ska nås inom 10 minuter i förorterna och inom 7 min i innerstaden, riktvärden som generellt sett upprätthålls även idag då brandstationerna har kvar sin geografiska placering. Skillnaden i tid har sitt ursprung i historien, då SSBF är en ny organisation (1 januari 2009) som skapades av att Stockholms brandförsvaret och Södra Roslagens Brandförsvärsförbund gick samman till en organisation. De två organisationerna hade delvis olika målbild avseende insatstid, men vi bedömer att båda målbilderna väl motsvarar det som dagens situation kräver. Motiveringen till en lägre insatstid i innerstaden är främst att det där finns en stor andel äldre hus (även kulturminnesmärkta) vars

byggnadskonstruktion bedöms kräva en snabbare insats för ett framgångsrik resultat, jämfört med för nyare konstruktioner.

I dagsläget finns det ingen uttalad riktlinje avseende insatstider för Storstockholms brandförsvaret.

Historiskt sett finns det dock en tydlig koppling till de 10, 20 och 30 minuters insatstid som förespråkats i tidigare byggnadsregler etc., men det har varit ett medvetet val att gå ifrån dessa tider då de delvis bedömts vara konserverande. Fram tills det att vi utvecklade mer sofistikerade bedömnings- och värderingsverktyg sker de flesta förändringar som påverkar insatstiden med målet att förbättra möjligheten till en snabb insats utifrån ett helhetsperspektiv för SSBF:s geografiska område. Ibland kan det innebära en längre insatstid för vissa områden, men då kompenseras det upp av att andra områden får kortare insatstid.

Vi hoppas att vi med ovanstående svar fått med de bitar ni är ute efter i ert arbete. Jag bifogar även några dokument som jag tror kan vara intressanta för ert arbete. Om ni vill ha några klargöranden eller har fler frågeställningar avseende rökdykningsinsatser får du som sagt gärna höra av dig till Håkan via hakan.ragell@ssbf.brand.se eller 08-454 88 85. Jag går på semester efter det här veckan, men Håkan finns tillgänglig ungefär en vecka till.

Mvh

/Håkan och Magnus